

پیش شرط‌های یک دیدار تاریخی

▲ جمشید رضایی

با قطعی شدن سفر دکتر روحانی به نیویورک برای شرکت در نشست سالانه مجمع عمومی سازمان ملل متحد، ارزیابی‌های رسانه‌ای درباره این سفر و وقایع احتمالی نیویورک سرعت گرفته است. در این میان دو موضوع نظر اغلب ناظران را به خود جلب کرده است. تأثیر سفر دکتر روحانی به نیویورک بر مذاکرات هسته‌ای و دوم میزان احتمال دیدار رئیس‌ان جمهوری ایران و امریکا. اگر چنین دیداری ولو به صورت حاشیه‌ای و غیر رسمی هم برگزار شود، نخستین دیدار رئیس‌ان جمهوری ایران و امریکا در بیش از سه دهه اخیر محسوب می‌شود. برخلاف عطشی که در برخی رسانه‌های بین‌المللی برای ثبت چنین واقعه تاریخی دیده می‌شود، آنچه از خبرهای رسمی چه از تهران و چه از واشنگتن شنیده می‌شود این است که برنامه‌ای برای دیدار دو رئیس‌جمهوری وجود ندارد. گرچه در عرصه دیپلماسی ضرورت‌های فوری و وقایع پیش‌بینی نشده نیز رخ می‌دهد. کما این که سال گذشته در جریان سفر رئیس‌جمهوری ایران به نیویورک احتمال دیدار روحانی و اوباما در رسانه‌ها مطرح اما به تماس تلفنی بین دو رئیس‌جمهوری ختم شد. در حال حاضر رسانه‌های گروهی داخلی و خارجی در انتظارند ببینند آیا تحولی دیگر در روابط دو کشور رخ خواهد داد یا خیر؟ به طور طبیعی چنین تحولی مربوط به احتمال دیدار رؤسای جمهوری دو کشور است. به دلایل ذیل به نظر می‌رسد که امکان دیدار رسمی رؤسای جمهوری دو کشور و حتی امکان دیداری دوجانبه ولو غیر رسمی هم چندان محتمل نیست هر چند که مقامات امریکایی از تمایل اوباما برای چنین دیداری سخن گفته‌اند و رسانه‌های امریکایی هم آن را بازتاب داده‌اند. با این حال طرف ایرانی برای چنین دیداری اشتیاقی ندارد چرا که برقراری تماس در سطح بالاتر منوط به پیش شرط‌هایی است که تا آنها محقق نشود، ضرورت دیدار هم ماهیتا بلاموضوع می‌شود.